

KÄRSÄMÄEN KUNNAN PERUSOPETUKSEN KOULUJEN YHDENVERTAISUUS- JA TASA-ARVOSUUNNITELMA

Käytössä 1.8.2016 alkaen

Hyväksytty Opetustoimen lautakunnassa 1.6.2016 § 78

Päivitys hyväksytty Opetustoimen lautakunnassa 7.6.2018 § 48

Sisällys

1. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	2
1.1 Koulukohtainen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	3
2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo koulussa	3
2.1 Tasa-arvoinen koulu	5
3. Häirintä ja siihen puuttuminen koulussa	5
4. Tasa-arvon seuranta ja arviointi	9
5. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi	9

1. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Kärsämäen kunnan perusopetuksen koulujen tasa-arvosuunnitelma perustuu lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja sen muutokseen (1329/2014) 5 a §. Opetushallitus velvoittaa kouluja laatimaan koulukohtaisen tasa-arvosuunnitelman määräyksellään DNO 63/011/2015.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 6 §).

Opetuksen järjestäjälle annetaan päätösvalta siitä, sisältyykö naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain mukainen koulukohtainen tasa-arvosuunnitelma opetussuunnitelmaan vai laaditaanko se erillisenä suunnitelmana. Lain mukaan suunnitelma laaditaan vuosittain yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa; vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan myös laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla.

Kärsämäen perusopetuksen koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma pohjautuu Kärsämäen kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Koulujen tulee kaikessa toiminnassaan, niin henkilöstön kuin oppilaiden kohdalla, edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti sekä luoda ja vakiinnuttaa sellaiset hallinto- ja toimintatavat, joilla varmistetaan naisten ja miesten tasa-arvon edistäminen asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä suunnitelmassa tasa-arvolain mukaista naisten ja miesten välistä tasa-arvoa. Samoin koulujen toiminnassa pyritään

yhdenvertaisuuteen iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Perusopetuksen koulujen tasa-arvosuunnitelman tarkoituksena on sitouttaa henkilöstö ja opiskelijat yhteiseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden edistämiseen. Suunnitelmalla viestitetään sekä oppilaille ja heidän kodeilleen sekä muille sidosryhmille Kärsämäen perusopetuksen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteista. Tasa-arvoisessa työ- ja opiskeluympäristössä kaikilla on mahdollisuus työskennellä ja opiskella ilman syrjintää sukupuolen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

1.1 Koulukohtainen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Kärsämäen kunnan koulut laativat koulukohtaisen tasa-arvosuunnitelman ja toimintaohjeen kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Suunnitelma voi olla Kärsämäen kunnan perusopetuksen koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma täydennettynä mahdollisesti koulukohtaisilla lisäyksillä ja painotuksilla. Suunnitelman toteutumista arvioidaan vuosittain. Suunnitelman työryhmään tulee kuulua sekä henkilöstön, että oppilaiden edustajia. Työryhmässä on hyvä olla edustettuna sekä miehiä että naisia ja eri-ikäisiä oppilaita.

Frosteruksen koulussa työryhmään kuuluvat rehtori, kaksi opettajien edustajaa sekä kaksi oppilaskunnan hallituksen nimeämää edustajaa. **Saviselän koululla** työryhmään kuuluvat rehtori, opettajien edustaja sekä kaksi 3-6 -luokkalaisten keskuudestaan valitsemaa oppilaiden edustajaa.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo koulussa

Koulussa syrjinnän kohteeksi joutuvat useimmiten ryhmät, joihin kohdistuu ennakkoluuloja ja stereotyyppioita esim. etnisen alkuperän, vammaisuuden tai uskonnollisen tai seksuaalisen suuntautumisen vuoksi. **Yhdenvertaisuuden edistäminen** tarkoittaa usein puuttumista kiusaamiseen tai häirintään sekä syrjinnän vaarassa olevien ihmisten tarpeiden huomioon ottamista erityisten toimenpiteiden avulla. Keskeisintä aidon yhdenvertaisuuden saavuttamiseksi on koulussa kuitenkin toimintakulttuurin muutos, jossa ollaan valmiita kyseenalaistamaan omat ennakkoluulot ja tunnistamaan itsessä olevaa moninaisuutta.

Yhdenvertaisuuslain mukaan syrjintää on

- välitön syrjintä, kun jotakuta kohdellaan kielletyn syrjintäperusteen nojalla huonommin kuin jotakuta muuta
- välillinen syrjintä, kun näennäisesti puolueeton sääntö asettaa henkilöt todellisuudessa eriarvoiseen asemaan

- häirintä, jolla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri
- kohtuullisten mukautusten, joilla vammaisen henkilö voisi saada koulutusta yhdenvertaisesti,
- epääminen koulutuksen järjestäjän toimesta
- käsky tai ohje syrjiä, jolloin esim. opettaja vihjaa oppilaille olemaan leikkimättä tietyn ryhmän edustajan kanssa

Syrjintää ei kuitenkaan ole positiivinen erityiskohtelu, jonka tarkoituksena on tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistäminen taikka syrjinnästä johtuvien haittojen ehkäiseminen tai poistaminen. Lähde: Koulu vailla vertaa – opas, http://maailmankoulu.fi/wp-content/uploads/2018/02/yhdenvertaisuus_opas_web.pdf, <http://rauhankasvatus.fi/>, <http://yhdenvertaisuus.fi>.

Tasa-arvon tavoite ja laaja yhdenvertaisuusperiaate ohjaavat perusopetuksen kehittämistä. Opetus edistää taloudellista, sosiaalista, alueellista ja sukupuolten tasa-arvoa. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa 2014 on sitouduttu sukupuolten tasa-arvon edistämiseen monesta näkökulmasta.

- Perusopetus kannustaa yhdenvertaisesti tyttöjä ja poikia opinnoissa. Jokaista oppilasta autetaan tunnistamaan omat mahdollisuutensa ja rakentamaan oppimispolkunsa ilman sukupuoleen sidottuja roolimalleja.
- Perusopetus lisää tietoa ja ymmärrystä sukupuolen moninaisuudesta
- Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat perusopetuksen toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavia periaatteita.
- Opetuksen tulee olla sukupuolitietoista. Sukupuolitietoisessa opetuksessa ymmärretään sukupuolta muokkaavia sosiaalisia ja kulttuurisia tekijöitä ja tiedetään, että niihin voi vaikuttaa. Lisäksi opettajat osaavat tunnistaa omia taipumuksiaan suhtautua oppilaisiin eri tavoin sukupuolen mukaan. Jokainen oppiaine edistää sukupuolten tasa-arvoa omalla tavallaan. Lisäksi kasvun haasteiden tai epävarman sukupuoli-identiteetin rakentumista tuetaan tarvittaessa ohjaamalla oppilas kouluterveydenhuollon tai oppilashuollon piiriin.
- Työtapojen, oppimisympäristöjen ja yhteistyökumppaneiden valinnassa kiinnitetään huomiota sukupuolittuneiden asenteiden ja käytänteiden tunnistamiseen ja muuttamiseen.

(Lähde http://www.oph.fi/download/173318_tasa_arvotyö_on_taitolaji.pdf, Tasa-arvotyö on taitolaji –opas

Tarvittavat kehittämiskohteet ja konkreettiset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi perustuvat koulussa laadittuun selvitykseen ja ne valitaan aina koulun omien tarpeiden mukaan. Toimenpiteet voivat kohdistua mihin tahansa selvityksessä esille nousseeseen kysymykseen. Tiedon lisääminen sukupuolten tasa-arvosta voi olla yksi toimenpide.

Tasa-arvotyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota

- oppilasvalintoihin
- opetuksen järjestämiseen
- oppimiseroihin
- opintosuoritusten arviointiin
- sukupuoleen perustuvan ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen

Lisätietoa ja toimintaohjeita yhdenvertaisuuden edistämiseen koulun arjessa löytyy www.yhdenvertaisuus.fi sekä www.syrjinta.fi -sivustoilta. Koulujen ja opetukseen sekä oppisisältöihin liittyvää tasa-arvotietoa löytyy esimerkiksi www.oph.fi -sivuston Tasa-arvotyö on taitolaji -julkaisusta.

2.1 Tasa-arvoinen koulu

Tasa-arvoisessa koulussa jokainen oppilas uskaltaa olla oma itsensä tuntien olonsa turvalliseksi. Tasa-arvoisessa koulussa oppilaat myös viihtyvät ja tuntevat suurempaa osallisuutta omaan kouluuyhteisöönsä. Tasa-arvotyön onnistumisen kannalta on tärkeää, että työ perustuu koulun ja sen oppilaiden tarpeisiin. Toiminnalliseen tasa-arvosuunnitelmaan kuuluu selvitys koulun tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista.

Sukupuolten tasa-arvon toteutumista voivat estää esimerkiksi pelko oman tilanteen pahenemisesta tai kosto, häiritsijän uhkaava käytös, pelko leimautumisesta kantelijaksi, asian ohittaminen, toive loppumisesta, - itsensä syyttäminen, kokemus, että kertominen ei johda mihinkään ja pelko oman suuntautumisen paljastumisesta.

Kouluissa pyritään opetustilanteissa ja oppimateriaalin käytössä huomioimaan tasa-arvonäkökohdat. Erilaisia koulun valmisteluryhmiä tai oppilaskunnan hallitusta koottaessa pyritään huolehtimaan eri sukupuolten kattavasta edustuksesta. Oppimisen arviointi suoritetaan valtakunnallisesti hyväksytyjen arviointiperiaatteiden mukaisesti, ja arvioinnin painopisteenä on oltava oikeudenmukaisuus ja tasapuolisuus.

3. Häirintä ja siihen puuttuminen koulussa

Häirintää on, kun teoilla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Häirintä on yksi kiusaamisen muoto. Myös ”pelleilymielessä” esitetty häirintä on tuomittavaa, vaikka ei tarkoittaisi pahaa. Toisen rajoja pitää kunnioittaa. Toistuvuus on tyypillistä sukupuoleen kohdistuvalle häirinnälle.

Kärsämäen kunnan perusopetuksen kouluissa syrjintä sukupuolen perusteella, samoin kuin sukupuoleen perustuva häirintä on kielletty. Naisten ja miesten asettaminen keskenään erilaiseen tai epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella ei ole sallittua.

Seksuaalinen häirintä on luonteeltaan epäasiallista kohtelua tai puhetta, joka voi sisältää sukupuoleen liittyviä vihjailevia ilmeitä tai eleitä; se voi olla kaksimielistä puhetta tai ei-toivottua fyysistä koskettelua.

Sukupuoleen perustuvaan tai seksuaaliseen häirintään on koulussa puututtava välittömästi. Häirintään puuttumisen malli on Kärsämäen kunnan perusopetuksen oppilashuoltosuunnitelmassa. Mikäli oppilaaseen kohdistuvaa syrjintää tai häirintää on epäiltävissä tai havaittavissa, on erittäin tärkeää, että tieto saatetaan mahdollisimman pian luokanopettajan tai luokanvalvojan kautta rehtorille. Häirinnästä ilmoitetaan aina huoltajille. Asia viedään tarvittaessa yksilökohtaiseen oppilashuoltoryhmään toimenpiteitä varten. Toistuvissa tapauksissa kuraattori ottaa häiritsijän asiakkaakseen.

Toimintaohjeet oppilaalle

Oppilaan on käyttäydyttävä asiallisesti ja kiusaamatta sekä vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden oppilaiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuuden. Oppilaitosyhteisössä jokaisen toiminta vaikuttaa myös toisten kokemaan hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Oppilaille tulee kertoa, mistä ja miten he voivat hakea apua joutuessaan seksuaalisen häirinnän kohteeksi. Oppilas voi kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin:

- ole omalta osaltasi rakentamassa yhteisöä, jossa kaikkien on hyvä olla
- osallistu tarjotun mahdollisuuden mukaisesti opetussuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien sekä koulun järjestyssäännön valmisteluun
- oppilas/opiskelijakuntaa kuullaan ennen edellä mainittujen suunnitelmien ja määräysten vahvistamista
- jos havaitset seksuaalista häirintää tai joudut itse sen kohteeksi, ilmaise häiritsijälle, miltä hänen käyttäytymisensä tuntuu ja pyydä häntä lopettamaan
- jos et voi tai halua ottaa yhteyttä häiritsijään tai jos häirintä kielloista huolimatta jatkuu, ilmoita siitä opettajalle, luokanvalvojalle, ryhmänohjaajalle, psykologille, kuraattorille, terveydenhoitajalle, rehtorille tai muulle luotettavana pitämällesi oppilaitoksen aikuiselle, jolla on velvollisuus ryhtyä toimiin tietonsa tulleen häirinnän osalta.
- kirjaa ylös jatkokäsittelyä varten aika ja paikka, jolloin häirintää on tapahtunut sekä se, keitä on ollut läsnä tilanteessa ja mitä tilanteessa tapahtui
- säilytä mahdolliset todisteet esim. some-, teksti- ja sähköpostiviestit
- ilmoita oppilaitoksen aikuiselle myös havaitsemasi muihin kohdistuva seksuaalinen häirintä

- käytä oikeuttasi opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattoripalveluihin sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon, kun tarvitset tukea tai apua
- opiskeluhoillon palvelujen käyttö on aina vapaaehtoista ja luottamuksellista, eräissä tilanteissa ilmoitusvelvollisuus lastensuojeluun ja poliisille
- oppilaan toivomukset ja mielipiteet otetaan aina huomioon opiskeluhoillon toimenpiteissä ja ratkaisuissa iän, kehitystason ja muiden edellytysten mukaisesti
- myös alaikäisellä on opiskeluhoillossa itsenäinen asema suhteessa huoltajaan, jos oppilas pystyy riittävästi arvioimaan käsiteltävänä olevaa asiaa ja ottamaan siitä itse vastuuta
- silloinkin, kun oppilaalla on itsenäinen asiakkuus, hänen suostumuksellaan voidaan tehdä yhteistyötä huoltajien kanssa
- opiskeluhoillossa toimitaan aina oppilaan edun mukaisesti ja painavasta syystä oppilaalla on oikeus kieltää huoltajaansa osallistumasta opiskeluhoiltoasian käsittelyyn tai antamasta tälle asiansa koskevia tietoja
- opiskelijan kypsyyden ja päätöskyvyn sekä käsiteltävän asian laadun kieltotilanteessa arvioi sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilö.

Toimintaohjeet opettajalle

Kaikkien oppilaitoksessa opiskelijoiden kanssa työskentelevien sekä opiskeluhoiltopalveluista vastaavien viranomaisten ja henkilöstön on tehtävissään edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 4§). Hyvinvoinnin edistäminen tarkoittaa velvollisuutta ennaltaehkäisevään työhön sekä velvollisuutta puuttua havaitsemiinsa häirintä- ja ongelmatilanteisiin. Jokainen seksuaalista häirintää havainnut tai siitä tiedon saanut oppilaitoksen henkilöstö huolehtii siitä, että asiaa lähdetään selvittämään viipymättä.

Koulussa tulee rohkaista opiskelijoita ilmoittamaan havaitsemastaan tai kohtaamastaan seksuaalisesta häirinnästä henkilöstöön kuuluvalle. Ilmiön yhteinen käsitteleminen ja pohtiminen etukäteen auttaa lapsia ja nuoria tunnistamaan häirintätilanteet ja samalla he oppivat toimimaan myös ahdistaviksi tai vaikeiksi kokemissaan tilanteissa. Yhteistyökulttuurin luomisessa vuorovaikutus sekä oppilaiden että huoltajien kanssa on tärkeää.

Opettaja antaa opetussuunnitelman mukaista opetusta, kasvatusta ja ohjausta. Opettajan tehtävänä on huolehtia luokastaan kokonaisuutena. Opettaja vastaa myös opetustyöhön liittyvästä turvallisuudesta, järjestyksestä ja ryhmän hyvinvoinnista. Opettaja seuraa ja tukee jokaisen opiskelijan yksilöllistä oppimista ja hyvinvointia. Opettajan vastuisiin kuuluvat seuraavat asiat:

- osallistuu oppilaitoskohtaisen opiskeluhoilto-suunnitelman ml. seksuaalista häirintää koskevan suunnitelman valmisteluun ja tuntee toimintatavat seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemisessä ja varhaisessa puuttumisessa

- osallistuu oppilaitoskohtaisen opiskeluhuoltoryhmän työskentelyyn oman tehtävänsä näkökulmasta sekä oman luokkansa tilanteen ja ilmapiirin tuntien
- on kiinnostunut opiskelijan kuulumisista ja keskustelee hänen kanssaan huolta herättävästä asiasta kahden kesken
- on tarvittaessa yhteydessä alaikäisen opiskelijan kotiin sekä keskustelee huolesta ja huoltajien näkemyksistä asiaan
- perusopetuksessa ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllistyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle
- ilmoittaa rehtorille tietoonsa tulleesta oppilaitoksessa tapahtuneesta opiskelijaan kohdistuneesta seksuaalisesta häirinnästä
- ilmoittaa alle 18-vuotiaaseen opiskelijaan kohdistuneen seksuaalirikosepäilyn poliisille ja lastensuojeluun
- luo opetustilanteisiin turvallisen ja rauhallisen ilmapiirin sekä huolehtii mm. tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjaannuttamisesta osana laaja-alaista osaamista
- voi rajatusti konsultoida opiskeluhuollon henkilöstöä opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tarpeesta ja luovuttaa tässä yhteydessä salassapidon estämättä opiskeluhuollon järjestämisen ja toteuttamisen kannalta välttämättömiä tietoja
- ohjaa opiskelijan tarvittaessa koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen piiriin
- on velvollinen ottamaan yhteyttä opiskeluhuollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä opiskelijan kanssa todetessaan palveluiden tarpeen sekä luovuttaa psykologille ja kuraattorille tuen tarpeen arvioimiseen salassapidon estämättä tarvittavat tiedot
- kutsuu tarvittaessa koolle yksilökohtaisen monialaisen asiantuntijaryhmän huomioiden kokoonpanon tapauskohtaisen harkinnan ja sen edellyttämän suostumuksen
- toteuttaa sukupuolitietoista opetusta
- seksuaalisen häirinnän ehkäisy aihealueena sisältyy monien oppiaineiden kuten terveystiedon, liikunnan, yhteiskuntaopin tai äidinkielen ja kirjallisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin.

Ohjeet myös opetuksen järjestäjälle, rehtorille, oppilashuoltoryhmälle sekä opiskeluhuollon palveluiden henkilöstölle löytyvät OPH:n julkaisusta Opas seksuaalisen häirinnän ennaltaehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi kouluissa ja oppilaitoksissa

http://oph.fi/ajankohtaista/tiedotteet/101/0/kouluille_opas_seksuaaliseen_hairintaan_puuttumisesta_oppimisyhteisöjen_turvallisuuskulttuurin_vahvistamiseksi_toimenpideohjelma

https://vaestoliitto-fi.directo.fi/@Bin/5259624/Seksuaalioikeudet+koulussa_checklist.pdf sekä <http://seta.fi> osoitteista löytyy myös lisätietoja aiheesta.

4. Tasa-arvon seuranta ja arviointi

Kärsämäen kunnassa perusopetuksen koulujen tasa-arvon toteutumista seurataan ja arvioidaan koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä lukuvuosittain. Arvioinnin tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset epäkohdat, jotka vaativat toimenpiteitä sekä arvioida mahdollisten toimenpiteiden onnistumista.

Tasa-arvotilannetta kartoitetaan Kärsämäen kunnan perusopetuksen kouluissa kahden vuoden välein oppilaille tehtävällä tasa-arvokyselyllä. Kysely voidaan toteuttaa kaikille oppilaille tai satunnaiselle oppilasotantaryhmälle. Kyselyn tuloksien perusteella arvioidaan koulun tasa-arvotilanne ja mietitään mahdollisia toimenpiteitä tasa-arvon ylläpitämiseksi tai parantamiseksi. Lisäksi tasa-arvon toteutumista voidaan havainnoida keskusteluin, kirjoitelmin, videoiden, draaman ja pelien avulla sekä piirtämällä ja valokuvaamalla.

Tasa-arvokysely oppilaille järjestettiin keväällä 2018 ja jatkuen parillisina vuosina. Kysely järjestetään 6- ja 9-luokkalaisille.

5. Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi

Kärsämäen kunnan koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmasta tiedotetaan koko henkilökunnalle ja oppilaille. Suunnitelmasta tiedotetaan myös sidosryhmille. Tasa-arvon toteutumista seurataan vuosittain oppilashuoltoryhmässä ja epäkohtia havaittaessa pyritään korjaamaan ne mahdollisimman pian. Tasa-arvosuunnitelma tarkistetaan kolmen vuoden välein ja siinä hyödynnetään oppilaille tehtyjä tasa-arvokyselyitä sekä kuullaan myös Frosteruksen koulun oppilaskunnan näkemystä asiasta.

Kärsämäen kunnan perusopetuksen koulujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on laadittu keväällä 2016 ja päivitetty keväällä 2018. Seuraava suunnitelma laaditaan vuonna 2021.